

Ελληνική Κοινότης Αμβούργου Α.Σ.
50 Χρόνια (1954 – 2004)

*Σε γνωρίζω από την κόψη
του σπαθιού την τρομερή,
σε γνωρίζω από την όψη
που με βια μετράει τη γη.*

*Απ' τα κόκκαλα βγαλμένη
των Ελλήνων τα ιερά,
και σαν πρώτα ανδρειωμένη,
χαίρε, ω χαίρε, Ελευθεριά!*

Δ. ΣΟΛΩΜΟΣ

Χρυσούν Ιωβηλαίον
1954 - 2004

Διαμάντινο Ιωβηλαίον
1944 - 2004

*Από τότε που έγινε η σκέψις κι η πρότασις
κι ωρίμασε αργότερα!*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ελληνική Κοινότης Αμβούργου Α.Σ.

50 Χρόνια (1954 – 2004) Σελ. 11

Ίδρυσις της Ελληνικής Κοινότητος Αμβούργου Α.Σ.

Αναγνώρισις της Ελληνικής Κοινότητος » 19

Κοινότης και Εκκλησία » 19

Ελληνικό Σχολείο » 23

Κληροδότημα » 23

Hellas Speicher » 23

Σύνδεσμος Κυριών » 25

Βοήθεια Κύπρου » 27

Βοήθεια Φοιτητών » 27

Ελληνικό Σπίτι της HALLERSTR. » 27

Ενοριακό Κέντρο » 29

Χορευτικό Συγκρότημα » 31

Μαθήματα Χορού » 31

Μαθήματα Γλώσσης » 31

Παιδικές Εορτές » 31

Χοροί » 31

Το Σπίτι Ε. Γουναροπούλου » 33

Το Σπίτι Γουναροπούλου » 37

Παράρτημα » 47

50 Χρόνια Ελληνική Κοινότης Αμβούργου Α.Σ. (1954–2004)

Επίλογος – Ιστορία και Προϊστορία » 53

Πρωτοπόροι

Δια την Ευρωπαϊκή ΈνωσηΣελ. 57

Το Μήνυμα – η Διακήρυξις του Μ. Αλεξάνδρου » 57

Ελληνική Κοινότης Αμβούργου (ποίημα) » 59

Ελληνική Κοινότης Αμβούργου Α.Σ. (1954 – 2004)

Οι διατελέσαντες μέχρι σήμερα Πρόεδροι » 61

27^η Ιουνίου 2004

Ημέρα Ιστορική, Ημέρα Μνήμης » 63

Δρ. Χρήστος Γ. Δελής

25 χρόνια (1979 – 2004) Πρόεδρος
της Ελληνικής Κοινότητος Αμβούργου » 67

Διάφορες φωτογραφικές αναμνήσεις » 70

ΑΘΗΝΑ 2004

28η Ολυμπιάδα » 91

ΕΙΣ ΑΙΩΝΙΑΝ ΜΗΝΗ
ΟΛΩΝ ΑΥΤΩΝ ΠΟΥ ΣΗΜΕΡΑ
ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΚΟΡΤΑ ΜΑΣ...

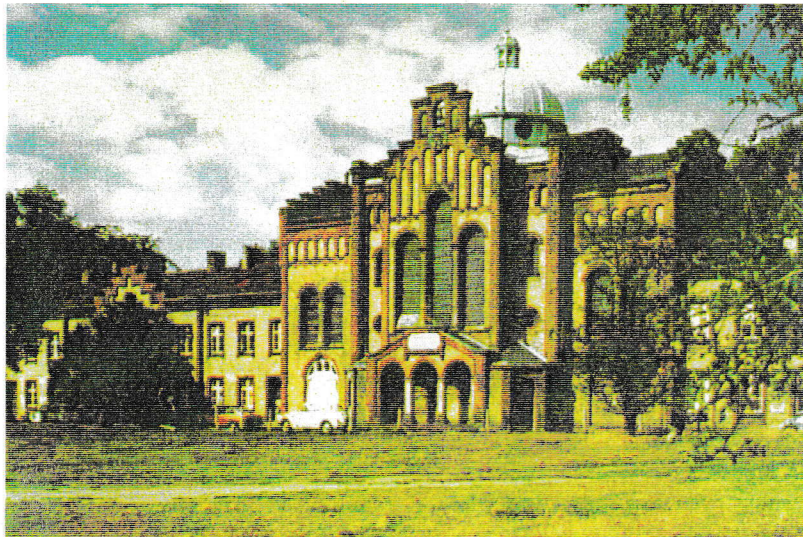
«ΤΟΙΣ ΚΕΙΝΩΝ ΡΗΜΑΣΙ ΠΕΙΘΟΜΕΘΙ»

**GRIECHISCHE GEMEINDE IN HAMBURG E.V.
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΑΜΒΟΥΡΓΟΥ Α.Σ.
Doormannsweg 22 (Hochhaus) 20259 Hamburg**

ΕΥΔΟΚΙΜΟΣ ΓΟΥΝΑΡΟΠΟΥΛΟΣ
1889 - 1965
Ευεργέτης της Ελληνικής Κοινότητας.

**ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ (Schröder-Stift Str. 34, Hamburg)
Εδώ εκκλησιάζονται οι Έλληνες του Αμβούργου και περιχώρων.**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΑΜΒΟΥΡΓΟΥ Α.Σ.

50 Χρόνια (1954 – 2004)

Η εμφάνιση των πρώτων Ελλήνων εις την Ευρώπην χρονολογείται από τον 13ον – 14ον αιώνα. Κατά πάσαν δε πιθανότητα μετά την κατάληψιν του Βυζαντίου από τους Φράγκους και ενισχύθη αργότερα μετά την πτώσιν της Βασιλείσσης των πόλεων – Κωνσταντινουπόλεως – εις τους Τούρκους το 1453, όπου πολλοί Έλληνες λόγιοι και άλλοι μετανάστευσαν εις την Ευρώπην – Αυστρίαν, Ουγγαρίαν και Ιταλίαν – Βενετίαν, όπου και προόδευσαν.

Η εμφάνισις των Ελλήνων στη Γερμανία, ειδικώτερον, όπως π.χ. στη Λειψία, Δρέσδη, Μόναχο, Αμβούργο κλπ., έγινε γύρω στον 16ον, 17ον αιώνα. Τότε έγιναν και οι πρώτες Κοινότητες όπως αυτή της Λειψίας.

Κατά τα τέλη του 19ου και αρχές του 20ου αιώνας, εμφανίζονται οι πρώτοι Έλληνες στο Αμβούργο ως έμποροι καπνών, ξηρών καρπών, βαμβακίου, σταφίδας, οίνου κλπ., ως επίσης και ωρισμένοι φοιτηταί.

Μερικοί εξ αυτών ενεγράφησαν ως μέλη της Ελληνο-γερμανικής Εταιρείας Αμβούργου το έτος 1918, η οποία συνεχώς πλουτίζεται και από άλλους Έλληνες.

Προ της καταρρεύσεως του Γ΄ Ράιχ ήρχισαν οι Έλληνες να συγκεντρώνονται σε μικρές παρέες και να συνα-

ντώνται μία ή δύο φορές τον μήνα και να τα λένε. Οι συναντήσεις αυτές συνεχίστηκαν μέχρι της εκρήξεως του Β΄ παγκοσμίου πολέμου, βέβαια είχαν κάπως αραιώσει μετά την διάλυσιν του Γ΄ Ράιχ.

Προ της λήξεως όμως του Β΄ παγκοσμίου πολέμου άρχισαν πάλι μερικοί Έλληνες να κάνουν φιλικές συναντήσεις και την άνοιξιν του 1944 έγινε η σκέψις η πρότασις δημιουργίας ενός Club, με ιδιαίτερη προσοχή λόγω των τότε υφισταμένων αυστηρών πολεμικών συνθηκών, μακράν βέβαια κάθε πολιτικής αναμίξεως, με σκοπόν την γρήγορη αλληλοενημέρωση και αλληλοβοήθεια.

Σαν σκέψις, σαν πρότασις, έγινε τις ημέρες του Πάσχα, την εποχή εκείνη και σταμάτησε πλέον να συζητείται μετά την απόπειρα δολοφονίας του Χίτλερ τον Ιούλιο του 1944 και τα λυπηρά αποτελέσματά της.

Το θαρραλέο αυτό γεγονός θα πρέπει να το συγκαταλέξουμε στην Ιστορία της Κοινότητός μας. (Άνοιξις, λοιπόν, 1944).

Με ιδιαίτερη χαρά και ενθουσιασμό, ένα χρόνο αργότερα, τον Μάϊον του 1945, αμέσως μετά την λήξιν του Β΄ παγκοσμίου πολέμου, συνεσπειρώθησαν πάλι οι ίδιοι εκ των κατά τον πόλεμον εις Αμβούργον παραμενοντών Ελλήνων και εσχημάτισαν μίαν Επιτροπήν Οργανώσεως Ελλήνων Αμβούργου (THE GREEK KOMITTEE HAMBURG) με πρόεδρον τον Κ. Χατζησάββαν, αντιπρόεδρον τον Λ. Πιζάνην και τον Α. Σούρλαν.

Η Ελληνική αυτή Επιτροπή ανεγνωρίσθη εκ μέρους της Αγγλικής Στρατιωτικής Κυβερνήσεως ως **“Ομιλητής των ενταύθα Ελλήνων”** με υπόμνημα 25 Απριλίου 1946.

Ανέλαβεν ως πρώτον έργον αυτής την σύνταξιν καταλόγων όλων των εις την περιοχὴν ευρισκομένων Ελλήνων και ελθούσα εις επικοινωνίαν με τον Έλληνα Αξιωματικόν

Συνδέσμου κ. Μέξαν διεβίβαζε εις τας Αρχάς κατοχής, επιθυμίας και αιτήματα των Ελλήνων Αμβούργου και περιχώρων. Επετεύχθησαν ούτω πολλαί διευκολύνσεις και η περίθαλψις των Ελλήνων **DISPLACED PERSONS**. Τη μεσολαβήσει του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού επετεύχθη η μηνιαία αποστολή και διανομή πακέτων τροφίμων και σιγαρέττων και έτσι ανακουφίσθησαν κάπως πολλαί Ελληνικά οικογένεια και πρόσωπα, επί 1½ χρόνια. Αι εργασίαι της Επιτροπής έλαβον μεγάλην έκτασιν, ώστε ηναγκάσθη να επεκταθεί και δια εκλογών της 21ης Σεπτεμβρίου 1946 αντεκατεστάθη αυτή η ΕΠΙΤΡΟΠΗ με μία ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΑΜΒΟΥΡΓΟΥ, με εκλεγέν Διοικητικό Συμβούλιο:

Πρόεδρος: Α. Πιζάνης
Αντιπρόεδρος: Ε. Λοβέρδος
Γραμματεύς: Α. Σούρλας
Ταμίας: Ν. Παπαντώνης
Σύμβουλοι: Κ. Γιαννόπουλος, Δ. Κωνσταντόπουλος,
Π. Νασούφης

Με την βαθμιαίαν καταγραφήν και τακτοποίησιν των Ελλήνων έστρεψε τα βλέμματά της και προς τον θρησκευτικόν τομέα και από 17 Ιουνίου 1947 συνετήρησε την Ελληνικήν Εκκλησίαν εν τη Βρεττανική Ζώνη κατοχής, με μηνιαίας συνεισφοράς από 300 Μάρκα.

Τη συνεργασία και μεσολαβήσει προς την Ελληνικήν Στρατιωτικήν Αποστολήν εν Βερολίνω επέτυχε να χορηγηθούν νέα διαβατήρια προς τους εδώ διανένοντας Έλληνας, ώστε να νομιμοποιηθεί η θέσις και παραμονή των.

Παραλλήλως εγένοντο διάφοραι συγκεντρώσεις, εκδηλώσεις, διαλέξεις, Χριστουγεννιάτικες παιδικές Γιορτές

κλπ. Σε περιπτώσεις ανάγκης εδίδετο, αναλόγως των δυνάμεων, βοήθεια. Επίσης εγένετο έρανος μηνιαίας συνδρομής για εκκλησιαστικές ανάγκες των Ελληνορθόδοξων. Όσο όμως η κατάσταση εγένετο ομαλή, το ενδιαφέρον των μελών εμειώνετο συνεχώς.

Δυστυχώς, τα επόμενα χρόνια ήσαν αναμφιβόλως δύσκολα, όχι μόνον δια τους Έλληνας συμπατριώτας αλλά και δι' αυτούς ακόμη τους Γερμανούς. Πολλά εκατομμύρια τα θύματα αυτού του καταστρεπτικού Β' παγκοσμίου πολέμου.

Δυστυχώς δεν εστάθη δυνατή μία αποζημίωσις των χαμένων περιουσιών των εδώ Ελλήνων έτσι ώστε οι περισσότεροι συμπατριώτες ξανάρχισαν εκ του μηδενός. Λίγοι ήσαν εκείνοι που είχαν αποταμιεύσει μερικά χρήματα στο εξωτερικό.

Δύσκολα χρόνια δια την Ελληνικήν Οργάνωσιν Αμβούργου. Στη συνέχεια επηκολούθησεν και ο πληθωρισμός.

Η Ελληνική Οργάνωσις συνέχισεν τις εργασίες της μέχρι τέλους του 1953.

ΙΔΡΥΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΟΣ ΑΜΒΟΥΡΓΟΥ Α.Σ.

Εις τας 8 Ιανουαρίου 1954, μετά από ώριμες σκέψεις και προσπάθειες, ιδρύθη η **ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΑΜΒΟΥΡΓΟΥ Α.Σ.**, με εγγραφή της εις το Πρωτοδικείο με αριθμό 69 VR 5412, την οποίαν και ανεγνώρισαν αι εδώ Αρχαί ως προωθούσα την κατανόησιν των Λαών και εκπληρούσαν κοινωφελείς σκοπούς, και της έδωσαν το προνόμιον της φορολογικής ευνοίας δια τους Δωρητάς. Είχε, επίσης, την υποστήριξη του τότε Γενικού Προξένου κ. Καμπαλούρη. Επίσης και οι μετέπειτα κ.κ. Γενικοί Πρόξενοι έδειξαν πάντοτε ενδιαφέρον δια την Κοινότητά μας.

Αναγνώρισις της Ελληνικής Κοινότητος

Δια Β. Διατάγματος που δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως αριθμ. 261 από 26-09-1955, ανεγνώρισθη την 31-08-1955 η Κοινότης Αμβούργου επισήμως και από το Ελληνικό Κράτος.

Κοινότης και Εκκλησία

Εκτός των μέχρι τότε γενομένων, τον Απρίλιον του 1955 προσελήφθη ο Ελληνορθόδοξος Αρχιμανδρίτης Δαμασκηνός, και τον Ιούνιο 1956 ενοικιάσθηκε το διαμέρισμα της NONNENSTIEG 17 που διερυθμίσθη σε γραφεία της Κοι-

νότητος, σε Εκκλησία, και σε κατοικία του εκάστοτε Ιερέως. Εδώ εγένοντο η Θεία Λειτουργία κι όλα τα Μυστήρια.

Αυτό το διαμέρισμα εξενοικιάσθηκε το 1976, οπότε ηγοράσθη με την φροντίδα της Κοινότητος το Ενοριακό Κέντρο στη HALLERSTRASSE και μετεφέρθησαν εκεί τα Γραφεία της Κοινότητος και η κατοικία του Ιερέως.

Ο Πατήρ Δαμασκηνός αντικατεστάθη το 1957 από τον Πατέρα Ευθύμιο Ελευθεριάδη, αυτός από τον Χρύσανθον Ζώνη, και τέλος, το 1964 από τον Πατέρα Σωτήριο Πασχόπουλο. Μετά την συνταξιοδότησή του, υπηρέτησεν δια λίγα χρόνια ο Πατήρ Ιωάννης Τσιτσιρίδης και μετά την αποχώρησιν αυτού, χειροτονήθη Ιερέυς ο κ. Γεώργιος Μάνος, όστις ανέλαβεν την Ενορίαν του "Αγίου Νικολάου".

Με την άφιξιν μεγαλυτέρου αριθμού Ελλήνων εργατών με τις οικογένειές τους, έπρεπε η Κυριακάτικη Λειτουργία να μεταφερθεί από το μικρό χώρο της Εκκλησίας του NONNENSTIEG 17 στην Εκκλησιαστική Κοινοτική αίθουσα NEUE BURG 25, και αργότερα από το 1967 στην Κοινοτική αίθουσα των Επιφανείων στο WIESENDAMM 21, έως ότου μας εδόθη τελικώς η Εκκλησία του SCHRODERSTIFT, κατόπιν προσπαθειών της Ελληνικής Κοινότητος. Επειδή αυτή δεν επαρκεί σε χώρο δια τας εορτάς του Πάσχα, μας δίδεται από χρόνια η Ευαγγελική Εκκλησία Αγίας Αικατερίνης (KATHERINEN KIRCHE).

Για πολλά χρόνια είχε αναλάβει η Κοινότης την Οικονομική διαχείρισιν της Ελληνικής Ορθόδοξου Εκκλησίας στο Αμβούργον και περίχωρα, και συνεπλήρωνεν από εισφορές των μελών της τα χρηματικά ποσά που εχρειάζοντο.

Ο στενός δεσμός μας με την Ελληνική Ορθόδοξον Εκκλησίαν φαίνεται και από το γεγονός – το 1965 ανοίχθηκε χωριστός λογαριασμός για τους εκκλησιαστικούς σκοπούς (στην HASPA με αριθμ. 1235/121.629), ο οποίος δε έκλεισε στις 30-08-1976 διότι από τότε η Ελληνική Ορθόδοξος Εκκλησία καλύπτει μόνη της τον προϋπολογισμό της χω-

ρίς να χρειάζεται πλέον την οικονομική μας βοήθεια δια τα τρέχοντα έξοδα.

Ελληνικό Σχολείο

Το 1965, μετά από ενέργειες της Κοινότητας, ιδρύθη το πρώτο Δημοτικό Σχολείο δια τα Ελληνόπουλα, το οποίον και ανεγνωρίσθη ως ισότιμο με τα αντίστοιχα Ελληνικά σχολεία. Το σπουδαίον τούτο κοινοτικόν γεγονός εγένετο επί Γενικού Προξένου κ. Ε. Βεργή και επί προέδρου κ. Α. Θεοδωρακοπούλου, όστις και διετέλεσεν επί πολλά έτη και πρόεδρος της Σχολικής Εφορίας.

Κληροδότημα

Την 18ην Φεβρουαρίου 1965 απεβίωσε το επί μακρόν μέλος της κοινότητός μας Ευδόκιμος Γουναρόπουλος. Δια της από 4 Δεκεμβρίου 1964 διαθήκης του εκληροδότησε την οικίαν του WRANGELSTR. 59 εν Αμβούργω εις την Κοινότητά μας μετά τον θάνατο της συζύγου του. Την 27^{ην} Φεβρουαρίου 1966 προς τιμήν του ετέλεσεν η Κοινότης ενιαύσιον μνημόσυνον παρουσία της συζύγου του και μεγάλου πλήθους Ελλήνων κατοίκων Αμβούργου.

Μετά δε την Θείαν Λειτουργίαν, όπου συνέπεσε να είναι και η ημέρα της Ορθοδοξίας, ανεκηρύχθη Ευεργέτης της Ελληνικής Κοινότητος.

Hellas Speicher

Την έναρξιν εργασιών του μεγάλου τούτου σιλό εις την ελευθέραν ζώνην του λιμένος του Αμβούργου την έκαμε δι' εγκαινίων ο Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος κ. Ε. Βεργής, καθ' όσον η ιδιοκτησία είναι Ελληνική, ανήκουσα εις την μετοχικήν εταιρείαν ORIENT-KONTOR A.G.

Τα εγκαινία εγένοντο μεγαλοπρεπώς την 12ην Αυγούστου 1964, μετασχόντων πολλών επισήμων Ελλήνων και Γερμανών.

Σύνδεσμος Κυριών (Ίδρυσις: 04-12-1974)

Τα τελευταία χρόνια ηυξήθη η δραστηριότης της Κοινότητος χάρις στον Σύνδεσμο Κυριών, υπό την ηγεσίαν της Κας Μαλάμου.

Ο Σύνδεσμος Κυριών επέτυχε εξαιρετικές επιδόσεις ειδικώς στην οργάνωση των ετησίων Μπαζάρ των Χριστουγέννων, και μας έφερε τα οικονομικά μέσα που μας επέτρεψαν ν' αναλάβουμε δραστηριότητα σε άλλους τομείς μέσα στους σκοπούς της Κοινοτήτος μας. Γερμανοί φίλοι της, Εταιρείες, καθώς και πολλοί φίλοι Έλληνες εβοήθησαν με δωρεές σε χρήμα και είδος δια την επιτυχίαν των BASAR. Εισεπράχθησαν από τα BASAR του 1972 έως 1977 καθαρά 145.000 Γερμανικά Μάρκα, τα οποία και διετέθησαν ως κάτωθι:

Βοηθήματα δια χρήσιν Παιδικών Σταθμών	ΓΜ	18.500
Βοηθήματα δια περιπτώσεις εκτάκτου ανάγκης	ΓΜ	51.800
Συμμετοχή εις επίπλωσιν του σπιτιού της HALLERSTRASSE (Αμβούργο)	ΓΜ	24.300
Υποστήριξις παιδιών προσφύγων Κύπρου	ΓΜ	52.500
Σύνολον	ΓΜ	147.100

Το BASAR του 1978 το οποίον οργανώθηκε μαζί με τας Κυρίας της Διακονίας, και του Συνδέσμου Κυριών της Κοινοτήτος, απέδωσε καθαρά παρά την κούρασιν του κοινού περίπου 17.000 Γ. Μάρκα, **τα οποία και εμοιράστηκαν με την Ελληνικήν Ορθόδοξον Εκκλησίαν (Διακονίαν).**

Ο Σύνδεσμος Κυριών συνεχίζει την προσπάθεια να βοηθηθεί, μέσα στα περιθώρια των δυνατοτήτων μας, σε επείγουσες ανάγκες, εβοηθήθησαν δε πολλοί δεινοπαθούντες συμπατριώτες μας. Την λαμπρήν αυτήν Ιστορίαν συνέχισαν αργότερα, η κα Βικτώρια Αναστασιάδου, η κα Μόσχα Τσαγκάρη και τέλος η Φιλέλλην HELLA POHL. Οι τέσσαρες αυτές ακούραστες Κυρίες ειργάσθησαν με ιδιαίτερη

αγάπη και μεγάλο ζήλο υπό την Αιγίδα της Κοινότητας. Επίσης κι όλα τα μέλη του Ελληνο-Γερμανικού Συνδέσμου Κυριών προσέφεραν πολύτιμες υπηρεσίες στην Ελληνική Κοινότητα.

Αξίζει λοιπόν ένα Εύγε – Μπράβο – Ευχαριστώ!

Βοήθεια Κύπρου

Η Επιτροπή Βοηθείας Προσφύγων Κύπρου, η οποία απετελέσθη από προσωπικότητες πολιτικής, της επιστήμης, των τεχνών, και του εμπορίου καθώς και από πολλά μέλη της Κοινότητας, κατόρθωσε ν' ανταποκριθεί στην έκκληση βοήθειας με την αποστολή χρημάτων εκ Γερμανικών Μάρκων 45.304, ειδών ρουχισμού περίπου 10.000 κιλών και φαρμάκων.

Τα ανωτέρω συγκεντρώθηκαν από δωρεάς των μελών της Κοινότητας, Ελλήνων εργατών, και πολλών Γερμανών δωρητών, και η Κοινότης μας ανέλαβε την συγκέντρωση και αποστολή των. Αργότερα κατόπιν εκκλήσεως της Ελληνορθοδόξου Εκκλησίας της Κύπρου, μέλη της Κοινότητας ανέλαβον την μηνιαία χρηματική βοήθεια παιδιών προσφύγων Κύπρου δια τα έτη 1976, 1977 και 1978 δια συνολικών 31.800 Γ. Μάρκων, εκτός από τα 52.500 Γ. Μάρκα που έδωσε το Κοινοτικό Ταμείο για τον ίδιο σκοπό.

Βοήθεια Φοιτητών

Εις άπορους επιμελείς Έλληνας φοιτητάς εδόθη από το 1975 έως το 1978 οικονομική βοήθεια συνολικού ποσού Γερμανικών Μάρκων 23.400, συνεχίσθη δε και τα επόμενα χρόνια.

Ελληνικό Σπίτι της HALLERSTR.

Με πρωτοβουλία της Ελληνικής Κοινότητας και κατόπιν πολλών ενεργειών, επετεύχθη η αγορά του Ελληνικού Σπιτιού της HALLERSTRASSE 59. Του Ενοριακού Κέντρου.

Δια την αγοράν του Ενοριακού Κέντρου είχαν ήδη η Κοινότης μας εξασφαλίσει ωρισμένα χρήματα, ήτοι:

από την Ευαγγελική Εκκλησία	150.000	Γ. Μάρκα
από την Καθολικήν Εκκλησία	100.000	Γ. Μάρκα
από την Στίφτουγκ	100.000	Γ. Μάρκα

Το Ενοριακό Κέντρο ηγοράσθη, κατόπιν συμφωνίας με τον τότε Μητροπολίτην Γερμανίας Α.Σ. κ. Ειρηναίον, δια λογαριασμόν της Ιεράς Μητροπόλεως Γερμανίας, υποσχεθείς δε ο Σεβασμιώτατος ότι η Ελληνική Κοινότης θα έχει εκεί εσαεί τα Γραφεία της και θα συνεχίζει να εκτελεί το μεγάλο της Έργο.

Δυστυχώς όμως μετά πάροδο δύο-τριών ετών, λόγω συνεχών συγκρούσεων και παρεξηγήσεων με τον τότε ιερέα και την Εκκλησιαστικήν Επιτροπήν, ηναγκάσθη η Κοινότης να εγκαταλείψει το Ενοριακό Κέντρο σιωπηρώς, άνευ σχολίων ή άλλων θεμιτών μέτρων και έτσι η Ελληνική Κοινότης ευρέθη, όπως λέγει και η παροιμία “στους πέντε δρόμους”.

Ουδεμίαν δε υποστήριξιν ετύχομεν από την Α. Σεβασμιότητα (είχον ήδη ξεχάσει τις δοθείσες υποσχέσεις των προς την Ελληνικήν Κοινότητα).

Ενοριακό Κέντρο

Δια την μετακόμισιν από την NONNENSTIEG 17 και δια την διαμόρφωση του Ενοριακού Κέντρου εδόθησαν βάσει των δυνάμεών μας **Γ. Μάρκα 16.000**, εκτός από **Γ. Μάρκα 24.300** συνδρομή από τα χρήματα που μάζεψε ο Σύλλογος Κυριών.

Επίσης, η Κοινότης συμμετείχεν δια Γ. Μάρκων 300 τον μήνα στην κάλυψιν των τρεχόντων εξόδων του Σπιτιού (ιδιαίτερη προσφορά του Γιατρού κ. Δελή).

Χορευτικό Συγκρότημα

Η Κοινότης ωργάνωσε ένα Χορευτικό Συγκρότημα από Νέες και Νέους, Ελληνόπουλα, για το οποίο και αγόρασε τις Ελληνικές στολές, και το οποίο έλαβε επιτυχώς μέρος σε διάφορους εκδηλώσεις και πάντοτε δημιουργούσε όμορφη Ελληνική ατμόσφαιρα προς επιτυχίαν των εκδηλώσεων αυτών.

Μαθήματα χορού

Με το πέρασμα των χρόνων απουσίαζαν μερικοί νέοι από τους χορευτάς δια έκτισι της στρατιωτικής των θητείας στην Ελλάδα. Υπό τας οδηγίας Ελλήνων που γνωρίζουν τους Ελληνικούς χορούς, μαθαίνουν Γερμανίδες και Γερμανοί τους Ελληνικούς χορούς, με μεγάλο ενθουσιασμό.

Μαθήματα Γλώσσης

Μαθήματα Ελληνικής γλώσσης δια τους Γερμανούς οργανώνει από χρόνια η Κοινότης, με πολλά τμήματα.

Παιδικές Εορτές

Δια τις σχολικές εορτές των Χριστουγέννων, που οργανώνουν τα Ελληνικά Σχολεία, έδιδεν η Κοινότης μικρή οικονομική βοήθειαν, επί πολλά χρόνια.

Χοροί

Η Ελληνική Κοινότης διοργάνωνε αρχικώς δύο ή τρεις χορούς ετησίως: ήτοι τον Πρωτοχρονιάτικο χορόν στα μέσα Ιανουαρίου, τον χορόν δια την Εθνικήν μας Εορτήν της 25ης Μαρτίου, ενίοτε δε και δια την 28ην Οκτωβρίου και το Χριστουγεννιάτικο BASAR την δεύτερη Κυριακή του Νοεμβρίου.

Επειδή όμως τα Ελληνικά Σωματεία πολλαπλασιάσθησαν στο Αμβούργο, αφ' ενός και αφ' ετέρου διοργανώνει και η Ελληνική Ορθόδοξη Διακονία ωρισμένες παρόμοιες

εκδηλώσεις και προς αποφυγήν συγκρούσεων ή παρεξηγήσεων, η Ελληνική Κοινότης περιώρισεν σε δύο τις χορευτικές της εκδηλώσεις, δια την καλήν συμβίωσιν στην πόλη του Αμβούργου.

Το σπίτι Ε. Γουναροπούλου

Μετά τον θάνατον της χήρας Γουναροπούλου τον Απρίλιο του 1988, περιήλθεν το σπίτι αυτό στην κυριότητα της Ελληνικής Κοινότητος, ως προβλέπει και γράφει η ιδιόχειρη διαθήκη του, καθαρά και ξάστερα. Δια την τάξιν και προς αποκατάστασιν της αληθείας, αναφέρομεν τα εξής:

Δυστυχώς, η Ιερά Μητρόπολις Γερμανίας παρερμήνευσεν το νόημα της Διαθήκης Ε. Γουναροπούλου και προσήγεν την Ελληνικήν Κοινότητα ενώπιον των Γερμανικών Δικαστηρίων του Αμβούργου, της πόλεως αυτής με την οποίαν η Ελληνική Κοινότης είναι ήδη στενά συνδεδεμένη εδώ και πολλά χρόνια, πολλές δεκαετίες.

Τα Γερμανικά Δικαστήρια, τόσοσιν το Ειρηνοδικεϊόν όσοσιν και το Εφετεϊόν, απεφάνθησαν καθαρά και τελεσίδικα ότι το σπίτι Γουναροπούλου ανήκει στην Ελληνική Κοινότητα και όχι στην Εκκλησία.

Από καθήκον αναφέρομεν ότι η δικαστική αυτή περίοδος, ήτο δια το Προεδρεϊόν της Κοινότητος, ιδιαίτερα δια τον Πρόεδρο Δελή, περίοδος λύπης και πικρίας, δια την ανεξήγητον αυτήν πράξιν της Ιεράς Μητροπόλεως. Ημεϊς όμως, συνεχίσαμε και συνεχίζομεν να εκκλησιαζόμεθα και να ευρισκόμεθα πάντοτε στο πλευρόν της Εκκλησίας μας.

Ενδεικτικά αναφέρομεν ότι, σύμφωνα με τους υπάρχοντες υπολογισμούς, η Ελληνική Κοινότης από της συστάσεώς της μέχρι σήμερον εξώδευσεν, εδώρησεν, εβοήθησεν την Εκκλησίαν μας με μεγάλα χρηματικά ποσά, ανε-

χόμενα στο ύψος των 800.000 περίπου Γερμανικών Μάρκων.

Θάπρεπε λοιπόν ν' αγαπούμε, να εκτιμούμε και να ευγνωμονούμε την Ελληνική Κοινότητα και να την ανακηρύξουμε και Ευεργέτην της Εκκλησίας!

Αυτό θα ήτο μια μικρή ένδειξις ευγνωμοσύνης!

Επίσης ενδεικτικά αναφέρομεν ότι η Ελληνική Κοινότης τον Φεβρουάριο του 1997, κατά την ιστορικήν ημέραν της Απελευθερώσεως των Ιωαννίνων, δια του προέδρου της Δρ. Δελή, έδωσε **επιταγήν 150.000 Γ. Μάρκων**, εις τον τότε Ιερέα μας, θέτουσα έτσι συμβολικά τον θεμέλιον λίθον μιας καινούργιας Ελληνορθόδοξου Εκκλησίας.

Η Ελληνική Κοινότης συνέχισεν, συνεχίζει και θα συνεχίζει την βοήθειαν προς την Εκκλησίαν μας, επειδή γνωρίζομεν και πιστεύομεν ότι αύτη είναι και θα παραμείνει ο Φωτεινός Φάρος που θα φωτίζει ανά τους αιώνας, όλες τις επερχόμενες Γενεές και θα μεταλαμπαδεύει τον Ελληνικόν πολιτισμόν, την Γλώσσαν, την Θρησκείαν και τας ιεράς παραδόσεις της Φυλής μας. Δια την τάξιν αναφέρομεν τα εξής:

Μετά την απομάκρυνσιν της Ελληνικής Κοινότητος από το Ενοριακό Κέντρο, η Κοινότης ευρέθη σε μια πολύ δύσκολη θέση, χωρίς οικονομικούς πόρους, διότι τα περισσότερα χρήματά της τα είχε εξοδεύσει δια την ανακαίνισιν του Ενοριακού Κέντρου HALLERSTRASSE. Τότε τα Γραφεία της Κοινότητος μετεφέρθησαν προσωρινώς στο Ιατρείο και την οικία του Προέδρου κ. Δελή και παρέμειναν εκεί **20 ολόκληρα χρόνια**, χωρίς η Ελληνική Κοινότης να επιβαρυνθεί οικονομικώς με τίποτε (ούτε ενοίκια, ούτε τηλέφωνα, ΦΑΞ, νερό, ρεύμα κλπ.). Ως υπελογίσθη από τους Ταμίας και Ελεγκτάς, η Κοινότης είχε κέρδος αυτήν την εικοσαετίαν άνω των 250.000 Μάρκων – εκτός

βέβαια και από τις άλλες δωρεές του Γιατρού Δελή, που ξεπερνούν τις 50.000 Μάρκα.

Δικαίως, λοιπόν, η Γενική Συνέλευσις της 2ας Μαρτίου 1996 ανεκήρυξεν τον Πρόεδρον κ. Δελή: α) Ευεργέτην της Ελληνικής Κοινότητος Αμβούργου, β) να μείνει ισόβιος Πρόεδρος και γ) να αναρτηθεί η φωτογραφία του στους χώρους της Κοινότητος. Δικαίως ο τότε Γενικός Πρόξενος της Ελλάδος και νυν Πρέσβης κ. Βάλληνδας ωνόμασεν αυτόν “τέλειον άνθρωπον”.

Η Ελληνική Κοινότης συνέχισεν και συνεχίζει το πολύπλευρο κοινωφελές και φιλανθρωπικό της Έργο. Αναφέρομεν την μεγάλη μας βοήθεια προς το Πανεπιστήμιο του Αμβούργου, τα τελευταία χρόνια εδωρίσαμε ένα θρανίο και άλλα. Επίσης, την βοήθειαν προς το Ινστιτούτο Βυζαντινολογίας και Ελληνικής Φιλολογίας. Την πολύχρονη βοήθεια δια τις Ελληνο-Γερμανικές Εταιρείες Αμβούργου και Κιέλου. Την βοήθειαν προς τους σεισμοπαθείς της Καλαμάτας, των Πλαταιών και άλλων πόλεων. Την βοήθειαν δια την αναστήλωσιν της Ακροπόλεως και μερικών ιδρυμάτων της Πατρίδος, δια την μεταφοράν της σωρού αποθανόντων εδώ Συμπατριωτών μας – την βοήθειαν δεινοπαθούντων, ως επίσης και τις υποτροφίες πολλών φοιτητών και μαθητών.

Το σπίτι Γουναροπούλου

Όταν τελικώς περιήλθεν το κληροδότημα στην κυριότητα της Κοινότητος, εσκέφθημεν να το χρησιμοποιήσωμεν ως Γραφεία και ως ενοικιαζόμενη κατοικία θυρωρού ή άλλου προσώπου, δια την κάλυψιν των τρεχόντων εξόδων. Δυστυχώς το σπίτι αυτό, άνω των 100 ετών, εκρίθη από τις Αρχές ακατάλληλον προς στέγασιν, η δε ανακαίνισίς του θα εστοίχιζεν άνω των 500.000 – 600.000 μάρ-

κων, τα οποία δεν είχομεν και θα ήτο βέβαια ένα σπίτι εκατό χρόνων.

Συνεζητήσαμε τη γνωστή στην Πατρίδα μας λύσιν της “αντιπαροχής”, άγνωστη βέβαια εδώ και επειδή, επί τέλους, ήτο ασύμφορος, αναθέσαμεν την πώλησιν σε πολλούς Κτηματομεσίτες του Αμβούργου και περιχώρων. Δυστυχώς, παρ’ όλες τις προσπάθειές των, δεν κατώρθωσαν να εύρουν αγοραστάς. Τέλος, ευρέθη αγοραστής και επωλήθη σε πολύ καλή τιμή.

Μετά εστράφησαν οι προσπάθειές μας εις την εξεύρεσιν καταλλήλων χώρων προς στέγασιν της Κοινότητος και αντικατάστασιν του πωληθέντος σπιτιού – “*Μερακλί*”, όπως αποκαλούσε το σπίτι του ο αείμνηστος Ευδόκιμος Γουναρόπουλος.

Τα χρόνια περνούσαν και χώροι δεν ευρίσκοντο και να, το θαύμα, ο Πρόεδρος κ. Δελής ανεκάλυψεν αυτούς τους χώρους και με μεγάλες προσπάθειες επέτυχεν ν’ αγορασθούν σε πολύ καλή τιμή και με δώρον μάλιστα τέσσαρες (4) θέσεις PARKING. Οι χώροι αυτοί, ευρισκόμενοι σε αθλίαν κατάστασιν, επεσκευάσθησαν, ανεκαινίσθησαν εκ του μηδενός και επιπλώθησαν – εξωπλίσθησαν αναλόγως και ούτω έγιναν οι χώροι αυτοί για διαλέξεις, μαθήματα, δεξιώσεις και άλλου είδους εκδηλώσεις δια την Κοινότητά μας. Οι χώροι αυτοί θα διατίθενται πάντοτε στην Εκκλησία μας, στις Προξενικές Αρχές, στα Σχολεία και σε άλλα εθνοτοπικά Σωματεία, και εφ’ όσον μας ζητηθούν “άνευ πολιτικών εκδηλώσεων”.

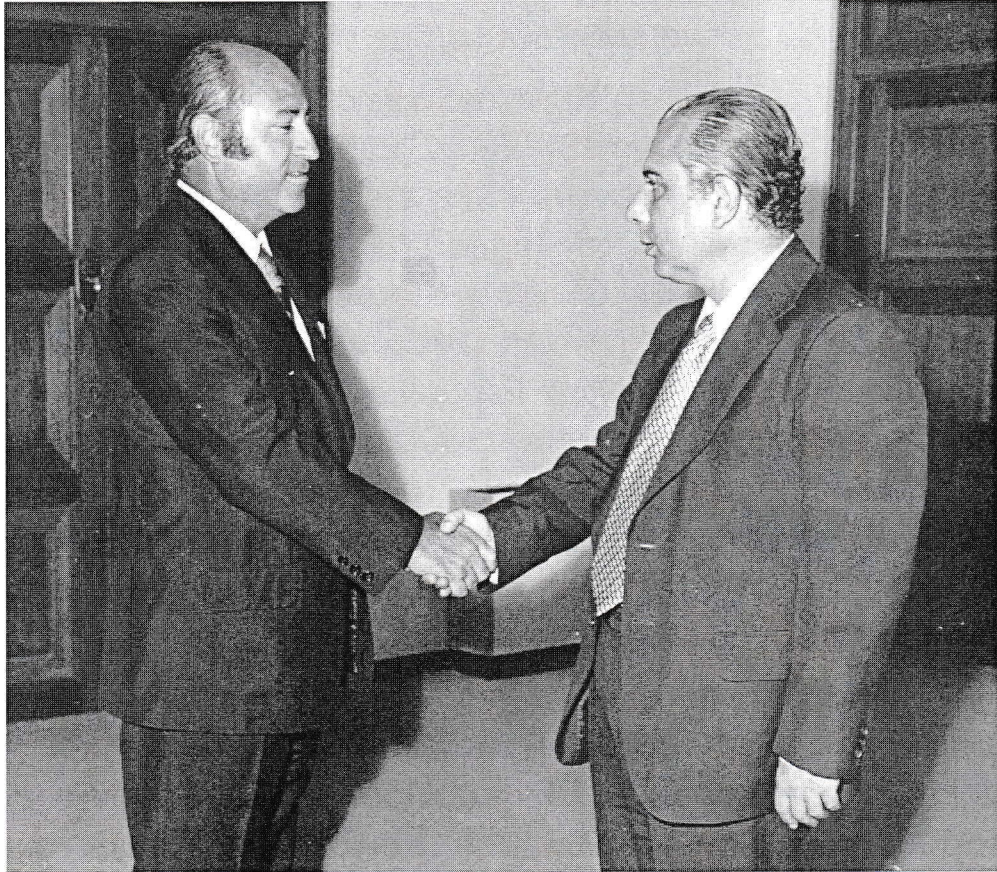
Η Ελληνική Κοινότης προβάλλει επαξίως την Πατρίδα μας στην όμορφη πόλη του Αμβούργου, την οποίαν ιδιαίτερα αγαπούμε και εκτιμούμε. Φροντίζομεν δια την σύσφιξιν και καλυτέρευσιν των σχέσεων μετά των φίλων Γερμανών, με τους οποίους, ο ένας πλάϊ στον άλλον, ζούμε και εργαζόμεθα μαζί, ήσυχα και ωραία, ως νομοταγείς πολίτες.

Ως γνωστόν, η πόλις του Αμβούργου είχε παραχωρήσει διάφορα οικοπέδα στην Ελληνική Κοινότητα, δια το κτίσιμο μιας Ελληνικής Εκκλησίας, ένεκεν ευγνωμοσύνης, επειδή η Ελληνική Κοινότης συμπαρεστάθη ηθικώς και υλικώς στις πλημμύρες του 1961-62 στο Αμβούργο. Δυστυχώς, τα οικοπέδα αυτά επεστράφησαν πίσω στη Σενατεία, λόγω οικονομικής αδυναμίας να κτισθούν.

Σήμερα η Ελληνική Κοινότης απέκτησεν ιδίαν στέγην και έδραν – DOORMANNSWEG 22, 20529 HAMBURG. Τον Νοέμβριον 2001 έγιναν με κάθε επισημότητα, με Αγιασμό, τα εγκαίνια από τον Ιερέα μας, παρουσία των κ.κ. Γενικών Προξένων Ελλάδος και Κύπρου, όλων των Ελληνικών Αρχών, των Ελληνικών Συλλόγων Αμβούργου και περιχώρων, πολλών φίλων Γερμανών και μεγάλου αριθμού Συμπατριωτών μας, με πλούσιο μπουφέ Ελληνικών λιχουδιών που προσέφερεν ο κ. Κώστας Παπαδόπουλος (RESTAURANT “ΑΤΤΙΚΑ”), προς τιμήν του Προέδρου κ. Δελή, εις ένδειξιν τιμής και ευγνωμοσύνης δια τα πολλαπλά, Ελληνορθόδοξα Έργα του.

Ο κύριος Δελής καλωσώρισε και ευχαρίστησε όλους τους προσκεκλημένους Γερμανιστί και Ελληνιστί, ανεφέρθη εις το πολύπλευρο και λίαν εποικοδομητικό Έργον της παραδοσιακής αυτής Ελληνικής Κοινότητος, τονίζοντας ιδιαίτερα τις αγαθές σχέσεις με την πόλιν του Αμβούργου και τους πολίτας της. Ετίμησεν ιδιαίτερα τον Ευεργέτην μας μακαρίτη Ευδόκιμο Γουναρόπουλο και ηυχαρίστησεν ξεχωριστά όλα τα παρευρισκόμενα παλαιά μέλη της Κοινότητός μας, δια την πολυετήν των υποστήριξιν.

Με απαλή Ελληνική μουσική, ιδιαίτερη προσφορά από την Ορχήστρα Τέο, απελάμβανον οι προσκεκλημένοι τα μεζεδάκια κι εθαύμαζαν συγχρόνως τους χώρους αυτούς λέγοντας ότι, πράγματι είναι “Αριστούργημα” και συγχαίροντας τον κ. Δελήν και τους συνεργάτας του, όλους τους

Λευκωσία - Κύπρος
Προεδρικό Μέγαρο. Ο κ. Δελής επισκέπτεται τον Πρόεδρο κ. Σπύρο
Κυπριανού.

κ.κ. Συμβούλους και ιδιαίτερα τον Γραμματέα κ. Μαρκέτο, τους οποίους ο κ. Δελής ιδιαίτερα ευχαρίστησεν, καθώς επίσης όλες τις Κυρίες κι όλα τα μέλη που μας συμπαρεστάθησαν, όλα αυτά τα χρόνια της προεδρίας του.

Είκοσι πέντε (25) ολόκληρα χρόνια!

Σήμερα λοιπόν, ημέρα τιμής και ευγνωμοσύνης, ημέρα Μεγαλείου και Δόξης δια την Ελληνικήν Κοινότητα, ευχαριστούμε και δοξάζουμε όλοι μαζί τον Μεγάλον Θεόν δια όλα τα δώρα αυτά.

Ευχαριστούμεν όλους, όσοι μας βοήθησαν και λέγομεν **“αιωνία η μνήμη αυτών”** που σήμερα δεν είναι παρόντες στη χαρά μας, άνδρες αξιόλογοι, καλοί Χριστιανοί και τίμιοι Πατριώτες, που ετίμησαν και εστόλισαν την Ελληνική Κοινότητα Αμβούργου.

Ευχαριστούμεν την πόλιν του Αμβούργου, ευχαριστούμεν τους φίλους Γερμανούς, ιδιαίτερα όμως ευχαριστούμεν τους μεγάλους Φιλέλληνας Γερμανούς και τους Αμβουργέζους που πολέμησαν δίπλα στους Έλληνας Ήρωας του 1821, εναντίον των Οθωμανών.

Η Ιστορία των φιλικών σχέσεων μεταξύ Αμβούργου και Ελλάδος είναι πολύ παλιά. Ως γνωστόν, το Αμβούργον συνδέεται δια τριών οδών με την Πατρίδα μας, δια θαλάσσης, δια των γραμμών τραίνου και δι' αέρος. Πολλά πλοία Ελλήνων Εφοπλιστών κατεσκευάσθησαν – εναυπηγήθησαν εδώ σ' αυτή την όμορφη πόλη.

Παράλληλα, ίσως πρέπει ν' αναφέρωμεν και ως τέταρτην, την Πνευματικήν σχέσιν και σύνδεσιν μεταξύ των δύο λαών. Σήμερα η ένωσις, η σύνδεσις αυτή έγινε ακόμη πιο στενή λόγω της Ευρωπαϊκής Ενώσεως.

Σήμερα είμεθα Λαοί χωρίς σύνορα.

Προσοχή όμως, να μη χάσωμεν την ταυτότητά μας, την Γλώσσαν, την Θρησκείαν, τα ήθη και έθιμά μας.

Ύψιστον καθήκον η διαφύλαξις όλων αυτών!

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Η Ιστορία αυτή εγράφη και στηρίζεται σε στοιχεία και αναλλοίωτες αφηγήσεις και αναμνήσεις των παλαιών Ελλήνων του Αμβούργου, που ο κυρίαρχος χρόνος δεν κατάφερε να τις εξαλείψει. Κάπου-κάπου σταματούσαν λίγο απότομα τις αφηγήσεις, γιατί μερικές φορές βούρκωναν τα μάτια των, έπαιρναν βαθειά αναπνοή και συνέχιζαν κάπως αλλιώς, για να καταλήξουν εκεί που ήθελαν.

Μερικά ονόματα από τους αείμνηστους αφηγητές:

- ο Γιαννιώτης **Τζαβέλας Κώστας**
- οι **Κωνσταντόπουλοι** από την Αρκαδία
- ο Γιατρός **Α. Δομένικος**, ο **Λ. Πιζάνης**, ο **Θεοδωρακόπουλος**, ο **Μακρυκώστας** κ.ά.

Σήμερα αναφέρομεν τα ονόματα τεσσάρων καλών φίλων και παλιών μελών, που συνεχίζουν να μας βοηθούν με ιδιαίτερη αγάπη και προθυμία:

Δημήτρης Σωτηρόπουλος – (50 χρόνια) πολλά χρόνια Αντιπρόεδρος και Γραμματεύς

Δρ. Πέτρος Πουλάκος – 45 χρόνια μέλος

Χρήστος Μαρκέτος – 40 χρόνια μέλος και πολλά χρόνια Γραμματεύς

Παντελής Χιντλόγλου – 40 χρόνια μέλος και Ταμίας

Οι σεβάσιμες μορφές των αιμνήστων πρωτοπόρων της Ελληνικής Κοινότητας θα παραμείνουν στη μνήμη μας, μέχρις ότου αυτή σε κάποια εκεί στροφή του χρόνου παύσει τον προορισμό της.

Σε τούτο όμως το βιβλιαράκι θα μένουν ανεξίτηλα τα λίγα αυτά σημάδια, γραμμένα με λίγο μελάνι της αυγής.

Με ιδιαίτερη λεπτότητα κι ευαισθησία προσπαθήσαμε να μη μεταφέρουμε παραπέρα τις πικρίες που γευθήκαμε τα περασμένα χρόνια.

Η Λεβεντιά κι η υπερηφάνεια δεν μας το επιτρέπουν.

Ελπίζομεν πως ο χρόνος, σαν καλός Γιατρός, γρήγορα θα τις γιατρέψει...

Εορτασμός εισόδου της Ελλάδος στην ΕΟΚ

Από αριστερά: ο Πρόεδρος κ. Δελής, ο Πρέσβυς κ. Δαρατζίκης, η κα Δαρατζίκη και ο Πρέσβυς κ. Φρυδάς.

50 ΧΡΟΝΙΑ

Ελληνική Κοινότης Αμβούργου Α.Σ. (1954 – 2004)

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ιστορία και Προϊστορία

Χρυσούν, λοιπόν, Ιωβηλαίον – 50 χρόνια από της γεννήσεώς της και Διαμάντινο – 60 χρόνια – 1944-2004 από τότε που έγινε σαν σκέψις και πρότασις. Το καταπληκτικό, εποικοδομητικό και πολύπλευρο Εθνικό - Χριστιανικό Έργο αυτής της παραδοσιακής Ελληνικής Κοινότητος ξεπέρασε τα όρια, όχι μόνο του Αμβούργου αλλά και ολοκλήρου της Γερμανίας. Πασίγνωστη στην Πατρίδα μας από τις πολλές και ποικίλες Δωρεές της.

Ευχάριστα και αισιόδοξα μηνύματα

Σήμερα λοιπόν, Ημέρα Μνήμης, τιμής κι ευγνωμοσύνης, καλούμεθα όλοι μας να συνεχίσωμεν το λαμπρό αυτό Έργο που έχομεν ήδη ευγενώς επωμισθή. Καλούμεθα όλοι μας να προσφέρωμεν, ο καθείς εις τον τομέα του και αναλόγως των δυνάμεών του, με κάθε ανιδιοτέλεια, με χαρά και υπερηφάνεια, έστω κι ένα πετραδάκι, στην ολοκλήρωσιν αυτού του Μεγάλου Έργου που έχομεν εμπρός μας.

Ο Πρόεδρος της Ελληνικής Δημοκρατίας κ. Κ. Στεφανόπουλος συνομιλεί με τον κ. Δελή στη Βόννη, στην Ιερά Μητρόπολη Γερμανίας. Διακρίνονται αριστερά η Α.Σ. ο Μητροπολίτης κ.κ. Αυγουστίνος και δεξιά ο κ. Πρέσβυς Γεώργιος Αλέξανδρος Βάλληνας.

Είμεθα μέλη της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, η οποία βαδίζει προς την Ομοσπονδιοποίησιν αυτής και η οποία, αργά ή γρήγορα, θα καταλήξη στην παγκοσμιοποίησιν.

Ύψιστον καθήκον όλων μας:

- η διατήρησις της ταυτότητός μας
- η διατήρησις του Ελληνορθόξου πολιτισμού μας, των ηθών, εθίμων και ιερών παραδόσεων
- η διατήρησις του Ελληνισμού και η αύξησις του Φιλελληνισμού, της Ελληνικής Γλώσσης και Σοφίας και να ίδωμεν την Ελληνικήν Γλώσσαν Ευρωπαϊκὴν ἢ διεθνήν, η οποία εἶναι η αρχαιότερη, ομορφότερη, πληρέστερη, ακριβέστερη γλώσσα του κόσμου, η γλώσσα του Ευαγγελίου.

Ευχόμεθα ὅπως οὖν Μεγάλοι, οὖν ισχυροὶ τῆς Γῆς, δώσουν τὰ χέρια καὶ συνεργασθῶν ὅλοι μαζί δια τὴν παύσιν τῶν πολέμων καὶ ἐμφυλίων πολέμων, τῶν ἀλληλοσυγκρούσεων, ἀλληλοσπαραγμῶν, νὰ σταματήσουν οὖν δολοφονικὲς ἀποπειρὲς καὶ νὰ στερεωθῆ καὶ ἐδραιωθῆ ἡ πολυπόθητη Εἰρήνη. Ευχόμεθα νὰ επικρατήσῃ σύνεσις καὶ λογικὴ καὶ ὅλοι μαζί ν' ἀγωνισθῶμε δια τὴν καταπολέμησιν τῆς πτώχειας, τῆς πείνας, τῆς ἀρρώστειας καὶ τῆς ἀνεργίας, δια τὴν διατήρησιν ἐνός υγιούς περιβάλλοντος, δια ἕνα καλύτερον κόσμον, δια ἕνα καλύτερον μέλλον. Καλούμεν ὅλους τοὺς Λαοὺς δια συμφιλίωσιν, εὐχόμεθα μὴ ἐνωμένη Κύπρον στὴν Ε.Ε. Τέλος εὐχόμεθα ὅπως ὁ Μεγάλος καὶ Φιλέλλην Θεός χαρίζει εἰς ὅλους μας Ὑγεία, Χαρά, Δύναμη καὶ ψυχικὴ γαλήνη δια τὴν συνέχισιν τοῦ ὑψηλοῦ αὐτοῦ Ἔργου δια τὸ καλὸν τῆς Πατρίδος μας καὶ τῆς Ὀρθοδοξίας.

Γένοιτο.

**Πατρίδα μου,
σαν τὸν ἥλιο σου,
ἥλιος ἀλλοῦ δὲν λάμπει.**

Με πολλοὺς συμπατριωτικὸς χαιρετισμοὺς καὶ ἰδιαίτερη ἀγάπη,

Δια τὸ Διοικητικὸ Συμβούλιον

Δρ. Χρήστος Δελῆς

Κατάθεση στεφάνου στο Ναζιστικό Στρατόπεδο Συγκεντρώσεως στο Neuengamme (πλησίον Αμβούργου).

Ο κ. Δελής ομιλεί στους χώρους της Κοινότητας «γύρω από την καρδιά», σε κατάμεστη αίθουσα (Οκτώβριος 2002).

ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ

Δια την Ευρωπαϊκή Ένωση:

- 1) Ριχάρδος Γκούντενχοφ – Καλέργης
1923 PANEUROPA
Πανευρώπη – Ολοκλήρωσις – Ομοσπονδιοποίησης
- 2) ROBERT SCHUMAN (Ρομπέρ Σούμαν)
9 Μαΐου 1950
- 3) Δια την Παγκοσμιοποίηση
Πρωτοπόρος ο Μέγας Αλέξανδρος (324 π.Χ.)

Το Μήνυμα – η Διακήρυξις του ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Ο μέγας Αλέξανδρος από τα βάθη της Μ. Ασίας το 324 π.Χ. μας κληροδότησε το πιο προωθημένο και βαθυστόχαστο αυτό μήνυμα:

“Όλοι οι θνητοί από εδώ και πέρα να ζήσουν σαν ένας λαός, μονιασμένοι για την κοινή προκοπή. Να θεωρείτε την Οικουμένη πατρίδα σας, με κοινούς νόμους, όπου θα κυβερνούν οι άριστοι, ανεξαρτήτως φυλής. Δεν χωρίζω τους ανθρώπους όπως κάνουν οι στενόμυαλοι, σε Έλληνες και βαρβάρους. Δεν με ενδιαφέρει η καταγωγή των πολιτών, ούτε η ράτσα που γεννήθηκαν. Τους καταμερίζω με ένα μόνο κριτήριο, την αρετή. Για μένα, κάθε καλός ξένος είναι Έλληνας και κάθε κακός Έλληνας χειρότερος από βάρβαρος”.

**Ο Κουντένχοφ - Καλέργης
(Ελληνικής καταγωγής)**

**Δύο από τους θεμελιωτές πατέρες της Κοινότητας:
Ο Monnet και ο Schuman**

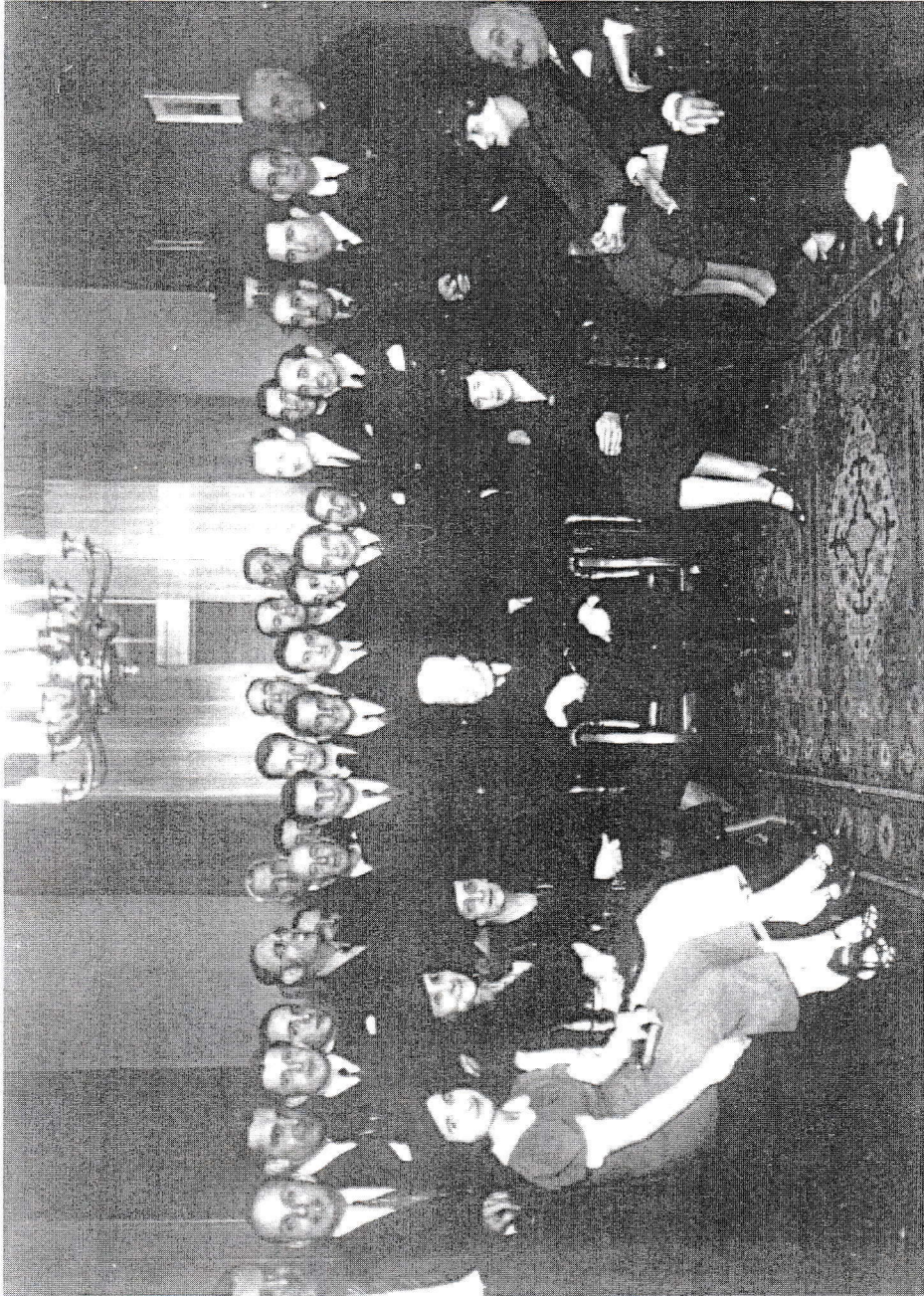
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΑΜΒΟΥΡΓΟΥ

*Πενήντα χρόνια πέρασαν
εξήντα είναι γραμμένα
κανέναν δεν εκούρασαν
στα μακρινά τα ξένα
κι αν ήσαν δύσκολα πολύ
έτσι είν' η ζωή...*

*Και Συ Διαβάτη που περνάς
σε τούτο εδώ το δρόμο
στάσου μισό λεπτό ακίνητος
και μη σκεφθής τον πόνο
τον κόπο και την κούραση
την πίκρα τη μεγάλη
γιατί δεν έγινε με μιας
από τη μια μέρα στην άλλη
βροχές καντάρια πέσανε
πάγοι και ξεροβόρια
μας πίκραναν, μας λύπησαν
μας παίρναν την χαρά μας
να βρούμε αυτό ζητούσαμε
που ήθελε η καρδιά μας
“Ένα σπίτι Ελληνικό”.*

Η Ελλάδα ποτέ δεν πεθαίνει!

ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΕΛΗΣ

Ένα μέρος της Ελληνικής Παροικίας του Αμβούργου εν έτει 1935 - 1936.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΣ ΑΜΒΟΥΡΓΟΥ Α.Σ.

1954 – 2004

Οι διατελέσαντες μέχρι σήμερα Προέδροι:

1.	Δρ. Λέων Πιζάνης	1954 – 1959
2.	Αριστείδης Θεοδωρακόπουλος	1959 – 1960
3.	Δρ. Λέων Πιζάνης	1960 – 1963
4.	Αριστ. Θεοδωρακόπουλος	1964 – 1965
5.	Δρ. Αθανάσιος Δομένικος	1966 – 1969
6.	Δρ. Σπύρος Μαλάμος	1970 – 1977
7.	Δρ. Λέων Πιζάνης	1978 – 1979
8.	Δρ. Χρήστος Δελής	από Μάρτιο 1979 –

Κατά το διάστημα αυτό εξελέγησαν ως Σύμβουλοι (αλφαβητικώς):

Γιαννακόπουλος – Γλάχτσιος – Γούσης – Γρηγοριάδης – Ζαχαριάδης – κα Ζόμμερ – κα Ζόννε – Ζούζας – Καλλίστρατος – Καρακούλιας Ανδρ. – Καρακούλιας Γεώργ. – Κατσιγιαννόπουλος – Κομπιλίρης – Κουκούλης – Λιάντης – Λοβέρδος – Μακρυκώστας – Μαρκέτος – Μίνης – Μιχαήλ – Παναγόπουλος – Παντελιάδης – Παπαχριστόπουλος – Παπαδόπουλος – Παρασκευόπουλος – Παυλίδης – Πουρνάρας – Σαββίδης – Σούρλας – Σπύρου – Τζαβέλλας – κα Τριφύλλη – Τσακιράκης – κα Τσαγκάρη – Τσάγκας – Τσάλκας Χρ. – Τσάλκας Χαρ. – Τσαούσογλου – Τσίγκος – Τσώλης – Φάλιας – Χιντλόγλου.

27^η Ιουνίου 2004

Ημέρα Ιστορική, Ημέρα Μνήμης

*Μ*ε ιδιαίτερη μεγαλοπρέπεια κι επισημότητα γιόρτασε η Ελληνική Κοινότητα Αμβούργου τα 50 χρόνια από της ιδρύσεώς της (1954-2004) και συγχρόνως τα 60 από τότε που έγινε η σκέψις – η πρότασις κι ωρίμασεν αργότερα (Απρίλιος 1944-2004).

Έπλεαν στα γαλανόλευκα χρώματα οι χώροι της Κοινότητας, χωρίς βέβαια να λείπουν και οι Γερμανικές σημαίες, ως επίσης και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρτια οργανωμένη η εκδήλωσις αυτή από το Προεδρείο, δεν έλειψεν τίποτα, κι η πιο μικρή λεπτομέρεια δεν είχε διαφύγει της προσοχής του Προέδρου.

Περισσότεροι από 130 προσκεκλημένοι πέρασαν μερικές ευχάριστες ώρες, απολαμβάνοντας τις νοστιμιές του Κώστα Παπαδόπουλου, ως επίσης και άλλων Κυριών, που είχαν προσφερθεί – δώρο για την Κοινότητα και ιδιαίτερα για τον Πρόεδρο Γιατρό Δελή, ο οποίος επί 25 συνεχή χρόνια προϊσταται αυτής.

Παρευρέθησαν ο πατήρ Γεώργιος, Αντιπρόσωποι της Ευαγγελικής και Καθολικής Εκκλησίας, οι Ελληνικές και Γερμανικές Αρχές, οι κ.κ. Γενικοί Πρόξενοι Ελλάδος και Κύπρου, η κα Σύμβουλος Τύπου, οι κ.κ. Λιμενάρχης και Υπολιμενάρχης – Αντιπρόσωποι Ελληνικών Κοινοτήτων και

Συλλόγων Αμβούργου και περιχώρων – Δικαστές – Γιατροί – Δικηγόροι – Καθηγητές – Φαρμακοποιοί – Αντιπρόσωπος του Παν/μίου του Αμβούργου και πάρα πολλοί άλλοι Συμπατριώτες και φίλοι Γερμανοί.

Ο κ. Δελής, αφού καλωσώρισεν κι ηυχαρίστησεν όλους τους προσκεκλημένους, ανεφέρθη βραχύτατα Ελληνιστί και Γερμανιστί στο πολύπλευρο και λαμπρό έργο των 50 χρόνων της Ελληνικής Κοινότητας με τον γεμάτο πατριωτισμό και Ελληνορθόδοξο πνεύμα λόγου του, και απέσπασεν παρατεταμένα χειροκροτήματα και συγχαρητήρια.

Λίαν συγκινημένος ο κ. Δελής ευχαριστούσε το ευγενές ακροατήριο. Στη συνέχεια, δευτερολόγησεν ο πατήρ Γεώργιος Μάνος, ως αντιπρόσωπος της Α.Σ. του Μητροπολίτου μας κ. Αυγουστίνου, λέγοντας πολλά καλά λόγια για την Κοινότητα και για τον Πρόεδρο κ. Δελή, για το μεγάλο «έργο» του, που επετέλεσε και συνεχίζει να επιτελεί. Μετά έλαβεν τον λόγον ο κ. Γενικός Πρόξενος Ρούσσος Κούνδουρος και επήνεσεν εκ μέρους του κ. Πρωθυπουργού Κώστα Καραμανλή το πολύπλευρο έργο της Κοινότητας, ως και αυτό του Προέδρου Δελή.

Τέλος, ομίλησεν ο Υφυπουργός κ. Stuth εκ μέρους του κ. Πρωθυπουργού Ole von Beust με το ίδιο πνεύμα με τους προλαλήσαντας.

Μετά το πέρας των ομιλιών, ο κ. Δελής παρεκάλεσεν όλους τους προσκεκλημένους να εξέλθουν στον περίβολο, όπου θα ελάμβανε χώρα ένα σπουδαίο και σπάνιο γεγονός: Ο Πρόεδρος κ. Δελής, μαζί με τον Υφυπουργό κ. Stuth, θα φυτεύσουν ένα ελαιόδενδρο, φερμένο από την ιδιαίτερη πατρίδα του, την Κορινθία, εις ένδειξιν φιλίας, αγάπης, εκτιμήσεως και καλής συνεργασίας όλα αυτά τα χρόνια.

Ήταν πράγματι μια όμορφη Κυριακή. Ο ήλιος έλαμπε και ζέστανε τις καρδιές όλων, ως επίσης και την ελιά που

ήτο γεμάτη ανθούς. Με το ένα χέρι ο Γιατρός Δελής και με το άλλο ο κ. Υφυπουργός την εφύτευσαν εν μέσω παρατεταμένων χειροκροτημάτων.

Ο κ. Δελής, με το λεπτό χιούμορ του, είπε ότι, σε λίγα χρόνια η πόλις του Αμβούργου δεν θα χρειασθεί να εισαγάγει λάδι και ελιές από την Ελλάδα, θα είναι πλέον αυτάρκης!

Η λαμπρή αυτή εκδήλωση απεθανάτισθη από δύο τηλεοπτικά προγράμματα!

Μετά το πέρας της τελετής, όλοι οι προσκεκλημένοι απήλαυσαν το χορευτικό συγκρότημα του Συλλόγου Ποντίων και την ορχήστρα Τεο που έπαιζεν αδιάκοπα όμορφη Ελληνική μουσική και δεν άργησε ν' αρχίσει κι ο χορός, με ένα καλαματιανό που άνοιξε η κ. Δελή κι ακολούθησαν κι άλλοι Έλληνες και φίλοι Γερμανοί, ως επίσης και ο Πρόεδρος, εν μέσω των Κυριών της Σενατείας.

Τα μεζεδάκια, το Ελληνικό κρασί, το ουζάκι και τ' άλλα αναψυκτικά, μοίραζαν – σκόρπιζαν κέφι και δροσιά.

Ο χορός συνεχίστηκε μέχρι αργά τις βραδινές ώρες και κανείς δεν ήθελε να κάνει την αρχή να φύγει.

Όλοι εχαίροντο και εθαύμαζαν το Προεδρείο για την καταπληκτική αυτή Γιορτή.

Συγχαρητήρια και πάλι συγχαρητήρια!

Εύγε! Μπράβο!

Η εντυπωσιακή και πρωτότυπη αυτή εκδήλωση θα μείνει εις την μνήμη όλων.

Αυτή είναι η παραδοσιακή Ελληνική Κοινότης Αμβούργου. Ευχόμεθα να ζήσει 1.000 χρόνια!

Δρ. ΧΡΗΣΤΟΣ Γ. ΔΕΛΗΣ

25 χρόνια (1979 – 2004)

Πρόεδρος της Ελληνικής Κοινότητας Αμβούργου

Ο Χρήστος Δελής του Γεωργίου και της Μαρίνας, γεννήθηκε στο Ελληνικό Κορινθίας στις 16-11-1927, όπου εκεί τελείωσε το Δημοτικό.

Στην Κόρινθο τελείωσε το Γυμνάσιο αρρένων και τον Οκτώβριο του 1947, πέτυχε στις εισαγωγικές εξετάσεις της Παντείου Ανωτάτης Σχολής Αθηνών, και άρχισε να σπουδάζει πολιτικές και οικονομικές επιστήμες.

Παράλληλα τελείωσε και τη Σχολή Τεχνητής Γονιμοποίησης των ζώων στην Ανωτάτη Γεωπονική Σχολή Αθηνών και προσελήφθη στο Υπουργείο Γεωργίας μέχρι τέλους 1954.

Στο διάστημα αυτό εξεπλήρωσε, ως προστάτης οικογενείας, ορφανός ων, τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις.

Από τον Απρίλιο 1955 – 1961 σπούδασε στο Αννόβερο Κτηνιατρική, στο εκεί Πανεπιστήμιο και πήρε τον τίτλο του διδάκτορος.

Ειργάσθη ως Κτηνίατρος στην Κάτω Σαξωνία έως το 1965 και διεκρίθη μεταξύ των Γερμανών συναδέλφων σε πολλούς τομείς.

Τον Οκτώβριο του 1965 άρχισε να σπουδάζει Ιατρική, στα Πανεπιστήμια Αννοβέρου και Αμβούργου, όπου και πήρε το πτυχίο της Ιατρικής τέλος 1971.

Μετά, άρχισε την ειδίκευση ως Γενικός Παθολόγος και στις 01-01-1976 του εδόθη άδεια να ανοίξει Ιατρείο στην Άλτονα, όπου ειργάσθη και διέπρεψε έως το 1994. Πολλές χιλιάδες ασθενείς, πάνω από 12 εθνικότητες, Έλληνες, Γερμανοί, Ισπανοί, Τούρκοι, Ιταλοί κλπ., τον επισκέφθηκαν στο Ιατρείο του και βρήκαν γιατρεία. Όλοι τον αγαπούν, τον εκτιμούν και τον σέβονται δια το ήθος, την ευγένειαν, την καλωσύνη και την αγάπη του προς τον πλησίον. Κατόπιν αιτήσεως του εδόθη το ιατρείο σε νεαρό Γιατρό.

Το όνομά του πέρασε στην ιστορία, έγινε όπως λένε οι Γερμανοί "LEGENDE", θρύλος.

Με διακεκριμένους επιστήμονες του MAX-PLANCK Ινστιτούτου, συνειργάσθη, είχε αναλάβει το τεχνικό μέρος, προκλήσεως καρκίνου στα ζώα.

Είναι μέλος σε αξιόλογα Σωματεία του Αμβούργου, ιδίως Γερμανικά, και επίσης και του τμήματος Ερεύνης του Γερμανικού Ερυθρού Σταυρού, Νοσοκομείου.

Πρόεδρος της παλαιάς παραδοσιακής Κοινότητος Αμβούργου, συνεχώς από το 1979.

Χρήστος Δελής – φιλόκαλος – φιλόβουλος – φιλότιμος – φιλόπρονος και φιλόπατρις, φίλτατος – συνετός, ταπεινός κι ευσυνείδητος, μέγας οραματιστής και αγωνιστής.

Τα εθνικά και Ελληνορθόδοξα Έργα του και αισθήματα, γνωστότατα εις το ευρύτερον κοινόν, ως Γιατρού, ως πατριώτου, ως Ανθρώπου και ως Προέδρου της παραδοσιακής Ελληνικής Κοινότητος Αμβούργου.

Συνεχίζει με αγάπη, προθυμία, ανιδιοτέλεια, αξιοπρέπεια και ακεραιότητα το Έργο του, κατέστησεν δε την Ελληνική Κοινότητα ισχυρή και σεβαστή.

Αγωνίζεται δια τα ανθρώπινα δικαιώματα, δια την καταπολέμησιν της φτώχειας, της αρρώστειας και της ανεργί-

ας, δια την επικράτησιν της Ειρήνης, για ένα καλύτερο αύριο, όμορφο, ανώδυνο και ανεπαίσχυντο.

Αγωνίζεται δια την διάδοσιν και επικράτησιν της Ελληνικής Γλώσσης ως διεθνούς ή ευρωπαϊκής τουλάχιστον. Πονάει με τους πονούντες και χαίρεται με τους χαίροντας! Πάνω από 30 χρόνια Γιατρός. 50 χρόνια στη Γερμανία.

Πάνω από 50 φορές έχει ομιλήσει σε χοροεσπερίδες και σε άλλες συγκεντρώσεις, για την Κύπρο, Μακεδονία, Θράκη, Βόρειο Ήπειρο. Ιδιαίτερα δε στις Εθνικές Γιορτές.

Διοργάνωσε πολλές γιορτές δια την επέτειο των 50 χρόνων της Ελληνικής Κοινότητας (1954 - 2004). Επίσης απεδύθη σε ευγενή Αγώνα δια τους Ολυμπιακούς «ΑΘΗΝΑ 2004», τονίζων κι εξυμνών το πνεύμα αυτών: **Αγάπη, Συμφιλίωση και Σεβασμό μεταξύ των Λαών.**

Έχει ήδη ανακηρυχθεί ευεργέτης της Ελληνικής Κοινότητας Αμβούργου, επίσης ευεργέτης και Επίτιμος Δημότης δύο Κοινοτήτων και Ενοριών Ν. Κορινθίας.

Ταπεινός συμπαραστάτης και αρωγός της Ελληνικής Ορθοδόξου Εκκλησίας και άλλων Φιλανθρωπικών Σωματείων και διεθνών Ιδρυμάτων και του Πανεπιστημίου Αμβούργου.

Είναι ένας Ευρωπαίος!

Η Διακήρυξίς του, τα μηνύματά του:

- 1) **“Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΔΕΝ ΠΡΕΠΕΙ ΠΟΤΕ ΝΑ ΧΑΣΗ ΤΗΝ ΑΝΘΡΩΠΙΑ ΤΟΥ ΚΙ Ο ΕΛΛΗΝ ΤΗΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΤΟΥ”.**
- 2) **Η Ελλάδα ομοιάζει με τριαντάφυλλο, σκορπίζει ευωδία στους φίλους.**
- 3) **Τι ωραιότερον από του να υπηρετεί τις την πατρίδα του.**
- 4) **Το έργον του Ανθρώπου δεν τελειώνει ποτέ.**
- 5) **Η χαρά στον Άνθρωπο είναι το καλύτερο φάρμακο της ζωής και ίσως το ακριβώτερο, επειδή δεν κοστίζει τίποτα.**